

NR 9/1567

ROMÂNIA
MINISTERUL FINANTELOR
Nr. 726.514/ 25.04.2023

APROB/

Klaus-Werner JOHANNIS

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

MEMORANDUM

De la: Adrian CÂCIU, Ministrul Finanțelor

Lucian Nicolae BODE, Ministrul Afacerilor Interne

Avizat: Sorin Mihai GRINDEANU, Viceprim-ministru

Bogdan Lucian AURESCU, Ministrul Afacerilor Externe

Marian-Cătălin PREDOIU, Ministrul Justiției

Temă: aprobarea negocierii Acordului de împrumut (Finanțare adițională pentru Proiectul privind Îmbunătățirea managementului riscurilor de dezastre) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în valoare de 92 milioane EUR, precum și a semnării acestuia și acordarea împuternicirii de semnare ministrului finanțelor

În ședința Guvernului din data de 9 martie 2023 a fost aprobat Memorandumul cu tema: Acord de principiu privind majorarea împrumutului contractat prin Acordul de împrumut (Proiectul privind Îmbunătățirea managementului riscurilor de dezastre) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București, la data de 1 august 2018.

În același timp, prin Hotărârea Guvernului nr. 195 din 9 martie 2023, pentru aprobarea amendamentului convenit între Guvernul României și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, prin schimb de scrisori semnate la București la 13 octombrie 2022 și la 11 ianuarie 2023, la Acordul de împrumut (Proiect privind îmbunătățirea managementului riscurilor de dezastre) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 1 august 2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 205 din 13 martie 2023, a fost extinsă data limită de tragere a împrumutului, în condițiile în care implementarea proiectului a fost afectată de o serie de factori, inter-alia, de incidența pandemiei de COVID-19, dificultățile obiective în constituirea echipei de implementare a proiectului, precum și de schimbările determinate de actualul context economic și geopolitic, cu impact major asupra pieței construcțiilor și implicit asupra procedurilor de atribuire a contractelor de execuție lucrări de investiții.

În baza acestui Memorandum, s-a solicitat Băncii acordarea unei finanțări adiționale, pentru a permite finalizarea tuturor obiectivelor proiectului, astfel cum au fost stabilite inițial. Banca a demarat împreună cu partea română, respectiv Ministerul Finanțelor (MF) și Ministerul Afacerilor Interne (MAI), inclusiv Departamentul pentru Situații de Urgență (DSU) și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU), procesul de pregătire a finanțării adiționale propuse.

Pe parcursul perioadei de pregătire s-au stabilit: descrierea componentelor proiectului, prin prisma finanțării acestora în cadrul ambelor împrumuturi, categoriile de cheltuieli eligibile și activitățile eligibile în finanțării adiționale, aranjamentele instituționale, graficul de implementare, elemente legate de managementul financiar, monitorizarea performanțelor proiectului și raportările privind progresul implementării, inclusiv indicatorii de rezultat, precum și elemente legate de procedurile de achiziție aplicabile.

Conform acordului de împrumut inițial, ratificat prin Legea nr. 307/2018, obiectivul proiectului este îmbunătățirea rezilienței în caz de dezastre și a infrastructurii de răspuns în situații de urgență, precum și întărirea capacității instituționale pentru reducerea riscurilor de dezastre și adaptarea la schimbările climatice și cuprinde trei componente:

<Componenta 1: Îmbunătățirea rezilienței seismice la dezastru și a infrastructurii de răspuns în caz de urgență în cadrul căreia se urmărește în principal îmbunătățirea siguranței seismice și a rezistenței la dezastre a unor facilități critice și de intervenție în situații de urgență, prin investiții în consolidare structurală și reabilitare a infrastructurii clădirilor existente și/sau construcția de clădiri noi pentru a asigura funcționarea completă a acestor clădiri critice înainte, în timpul și după producerea unor dezastre, cum ar fi cutremure, inundații, furtuni, fenomene meteorologice extreme, luând în considerare rezistența clădirilor și a sistemelor critice, cum ar fi energia, apa și sistemele de comunicații.

Componenta 2: Îmbunătățirea capacității instituționale pentru planificarea investițiilor de reducere a riscurilor care vizează asigurarea de bunuri, servicii de consultanță și servicii, altele decât cele de consultanță pentru DSU și IGSU, pentru a permite o planificare a investițiilor de capital, cu luarea în considerare a riscurilor și pentru a sprijini intervenții accelerate pentru reducerea riscurilor în ceea ce privește infrastructura de răspuns la dezastre și situații de urgență.

Componenta 3: Managementul proiectului pentru sprijinirea IGSU - Unitatea de Implementare a Proiectului (UIP) și a DSU (Unitatea de Coordonare a Proiectului (UCP) în implementarea curentă a Proiectului, raportarea și coordonarea Proiectului prin furnizare de bunuri și servicii de consultanță, instruire și costurile de operare.

Potrivit elementelor discutate și convenite cu Banca pe parcursul perioadei de pregătire, finanțarea adițională va acoperi, în principal, deficitul de finanțare pentru componenta 1, respectiv lucrări civile pentru 25 de clădiri din cele 35 de clădiri preconizate în proiectul inițial, inclusiv acoperirea costurilor suplimentare ale celor 10 clădiri în derulare în cadrul proiectului inițial. De asemenea, pentru implementarea acestor activități în perioada extinsă de implementare a proiectului, prin finanțarea adițională vor fi suportate și o parte din costurile suplimentare aferente componentelor 2 și 3 necesare pentru îmbunătățirea capacității instituționale și managementul proiectului.

În finanțarea adițională va fi inclusă o componentă de răspuns la situații de urgență de natură contingentă cu o valoare zero. Această componentă poate fi potențial activată în caz de dezastre sau crize, solicitarea oficială de activare a acestei componente, având la bază decizia Guvernului României care vizează realocări de fonduri din sumele neangajate ale Proiectului și tipurile de activități care ar fi finanțate.

MAI va implementa proiectul, inclusiv finanțarea adițională, prin IGSU și DSU, care pentru implementarea corespunzătoare a proiectului (respectiv atât a împrumutului inițial cât și a finanțării adiționale), dispun de personal calificat și resurse, care va fi suplimentat în funcție de necesități.

Proiectul se va implementa pe o perioadă de 4 ani, iar data limită de tragere a împrumutului astfel cum a fost convenită, luând în considerare inclusiv politica BIRD privind finanțarea adițională, este 30 iunie 2027.

S-a convenit de asemenea ca Manualul Operațional al Proiectului (elaborat de MAI în cadrul Acordului de împrumut inițial) va fi actualizat pentru a include și finanțarea adițională, precum și componenta de răspuns la situații de urgență de natură contingentă. Totodată, pentru plus de claritate și uniformitate între documente, urmare elementelor convenite în cadrul finanțării adiționale, vor fi actualizate în mod corespunzător și anumite prevederi relevante ale Acordului de împrumut inițial.

Potrivit mecanismului privind datoria publică guvernamentală, cheltuielile echivalente sumelor împrumutului vor fi cuprinse în bugetul MAI, în cadrul sumelor alocate anual cu această destinație de la bugetul de stat, în condițiile legii. Pe toată durata de implementare, pentru finanțarea activităților incluse în proiect, vor fi alocate anual sume de la bugetul de stat, în bugetul MAI, care va urmări, conform legislației în materie, respectarea cadrului general privind elaborarea programării bugetare anuale.

Tragerile din împrumut se vor efectua de către MF în baza cheltuielilor eligibile efectuate de MAI, prin IGSU, din sumele astfel alocate de la bugetul de stat în bugetul propriu, prin recuperarea acestora din împrumut.

Sumele trase din împrumut vor avea destinațiile prevăzute în Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, respectiv finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice guvernamentale.

Termenii financiari aferenți finanțării adiționale pentru care a optat partea română, luând în considerare politica actuală a Băncii, sunt următorii:

- valoarea împrumutului: 92 milioane EUR;
- maturitatea și graficul de rambursare al împrumutului: o maturitate de 12 ani, cu rambursare într-o singură tranșă (tip bullet) la finele maturității împrumutului, data de rambursare fiind 15 aprilie 2035;
- rata de dobândă: dobândă variabilă cu marja variabilă, cu posibilitatea conversiei ulterioare;
- datele de plată a dobânzii: semi-anual, respectiv la data de 15 aprilie și respectiv 15 octombrie ale fiecărui an.

Potrivit politicii sale de cost, Banca percepe un comision inițial în valoare de 0,25% aplicat la suma împrumutului, plătit până la 60 de zile de la intrarea în vigoare a Acordului de împrumut și anterior efectuării primei trageri din împrumut (plătit la prima dintre cele 2 date care apare prima), precum și un comision de angajament de 0,25% p.a. aplicat la suma netrasă din împrumut, plătit semianual la datele de plată menționate mai sus.

Plata serviciului datoriei aferent împrumutului, respectiv rambursarea capitalului, achitarea dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente împrumutului se asigură conform legislației în vigoare privind datoria publică, prin mecanismul aferent finanțărilor rambursabile contractate de Guvern, prin MF, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice.

În cursul lunii martie 2023, părțile au purtat o serie de discuții tehnice pentru clarificarea documentelor aferente finanțării adiționale, respectiv Acordul de împrumut, Scrisoarea privind tragerile și informațiile financiare, precum și Documentul de evaluare a proiectului.

Textele documentelor aferente finanțării adiționale/împrumutului, astfel cum au fost transmise de Bancă în vederea negocierii, respectiv Acordul de împrumut dintre România și BIRD prevăzut în Anexa 1, Scrisoarea privind tragerile și informațiile financiare prevăzute în Anexa 2, precum și Documentul de evaluare a proiectului (care detaliază elementele prevăzute în documentele juridice care guvernează împrumutul) reflectă cu acuratețe elemente discutate și convenite între părți pe perioada pregătirii împrumutului.

Ca urmare, pe parcursul negocierilor planificate se are în vedere, în principal, confirmarea elementelor deja agreeate, astfel cum sunt menționate în text și, după caz, clarificarea/reconfirmarea unor elemente tehnice, cum ar fi:

- termenul de intrare în vigoare a acordului de împrumut, respectiv 180 de zile de la data semnării, pentru a permite părții române parcurgerea pașilor legali privind ratificarea Acordului de împrumut,
- elemente legate de raportările financiare în cadrul împrumutului și, implicit, auditul financiar, potrivit politicii Băncii,
- elemente legate de semnarea Acordului de împrumut,
- elemente legate de valoarea minimă a unei trageri, respectiv 400.000 EUR, care se reflectă în Scrisoarea privind tragerile,
- stabilirea a 2 categorii pentru care împrumutatul poate trage sumele din împrumut pentru a finanța cheltuielile eligibile din cadrul Acordului, respectiv prima categorie care se referă la bunuri, servicii, altele decât cele de consultanță, servicii de consultanță (inclusive auditul), instruire și costuri operaționale adiționale, iar cea de a 2-a categorie care se referă la componenta de răspuns la situații de urgență (CERC),
- elemente tehnice legate de actualizarea Manualului Operațional al Proiectului, Manualului pentru implementarea componentei de răspuns la situații de urgență de natură contingentă și a Planului de mediu și social.

Considerăm că eventualele elemente/clarificări suplimentare care ar putea interveni, nu vor conduce la modificarea de fond a textului Acordului de împrumut față de forma anexată.

Potrivit calendarului de contractare, Banca a propus ca împrumutul să fie aprobat de Comitetul Directorilor Executivi ai Băncii din cursul lunii mai 2023. Pentru a permite încadrarea în acest termen, partea română trebuie să confirme Băncii aprobarea documentelor negociate, cel mai târziu, până la data 27 aprilie 2023.

Totodată, finalizarea procesului de contractare în cel mai scurt timp va permite părții române demararea în timp util a implementării proiectului și implicit a posibilității accesării sumelor împrumutului, conform necesităților de finanțare.

Pe cale de consecință, având în vedere necesitatea parcurgerii etapelor interne în regim de urgență pentru a permite încadrarea în calendarul de contractare menționat mai sus și luând în considerare faptul că Acordul de împrumut, astfel convenit între părți nu va conține diferențe substanțiale de fond față de forma anexată care va fi supusă semnării, a fost elaborat prezentul Memorandum, conform prevederilor art. 16, alin. (1) al Legii nr. 590/2003 privind tratatele, prin care se propune aprobarea negocierii și semnării Acordului într-o singură etapă.

După semnare, Acordul de împrumut aferent finanțării adiționale, rezultat în urma negocierii, va fi ratificat, în conformitate cu procedurile prevăzute de legislația în vigoare privind tratatele, respectiv Legea nr. 590/2003 privind tratatele, precum și cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Față de cele de mai sus, propunem:

- aprobarea negocierii Acordului de împrumut (Finanțare adițională pentru Proiectul privind îmbunătășirea managementului riscurilor de dezastre) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în valoare de 92 milioane EUR, precum și a semnării acestuia și acordarea împuternicirii de semnare ministrului finanțelor.

